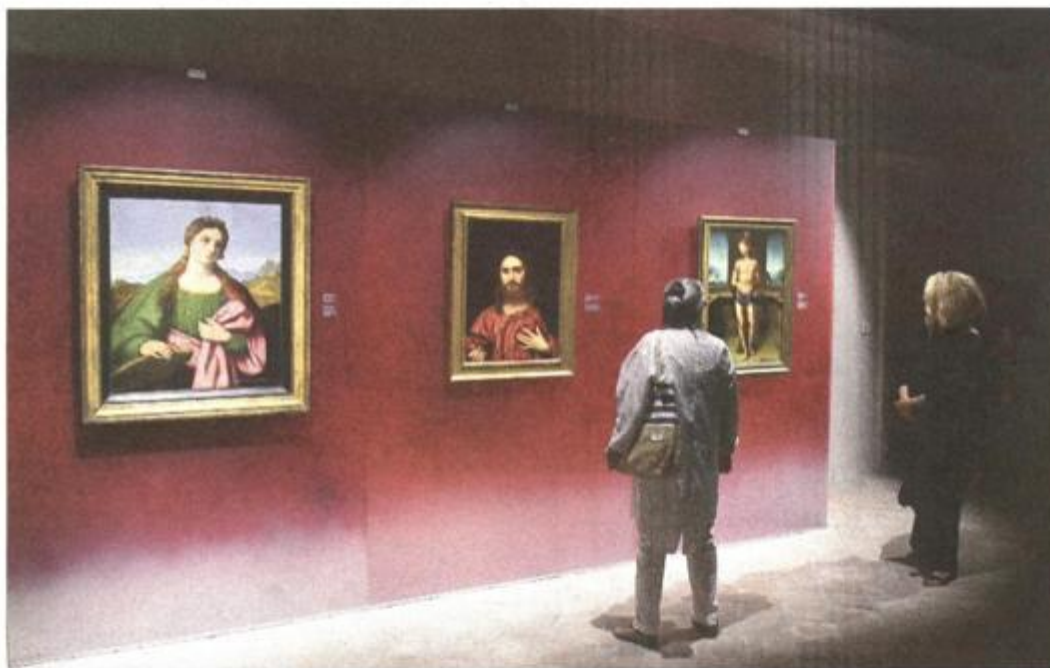

PREDSTAVLJEN STALNI IZLOŽBENI POSTAV BISKUPSKE PALAČE

Vrijedna djela koja progovaraju o identitetu Grada

Izložbeni postav obuhvaća **pet tematski zaokruženih cjelina** tzv. narativnih ambijenta

Foto
Zvonimir Pandža

NOVI STALNI IZLOŽBENI POSTAV stana dubrovačkoga duhovnog pastira otvoren je proteklog tjedna u Biskupskoj palači. U ime domaćina prisutne je pozdravio generalni vikar Dubrovačke biskupije don Hrvoje Katušić koji je poručio kako ovaj događaj predstavlja finalizaciju tridesetogodišnje obnove ovog spomenika kulture koji u sebi sabire slojevitú povijest Dubrovnika. Zbog toga, kazao je, nužno je spomenuti se svih onih koji su na njegovom istraživanju i revitalizaciji sudjelovali. U prvom redu to su djelatnici Ministarstva kulture RH, Zavoda za obnovu Dubrovnika, Hrvatskog restauratorskog zavoda, Konzervatorskog odjela

u Dubrovniku, Zavoda za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, zatim građevinske tvrtke Quélin, projektnog biroa Studio Vetma te Zaklade Caboga Stiftung.

Na njemu radile generacije stručnjaka

Ispred tvorca onoga što je idejno zamislio dr. sc. Joško Belamarić, dakle dizajnera Marka Bausa, povjesničara umjetnosti Ivana Viđena i Nikole Bojića, okupljenima se obratio sam Viđen utvrdivši kako je prošlo točno pet godina otkako je predstavljena monografija o katedrali Gospe Velike u kojoj su obrađena ili tek spomenuta mnoga od djela koja su tamo izložena te se nada kako će ovo biti poticaj drugim stručnjacima da nastave proučavati njihove karakteristike i prošlost.

– Želio bih zahvaliti Dubrovačkoj

biskupiji što nam je pružila šansu da budemo kreativni te hrabro i ponizno pristupimo ovom zadatku. Hrabro jer smo prvi koji smo ga se prihvatili nakon tako dugo vremena pošto je ova Palača posljednjih 30 godina bila praktički gradilište, a ponizno jer smo došli nakon čitavog niza prethodnika, kolega od kojih smo učili, od kojih smo crpili inspiraciju i znanje bilo iz tekstova, elaborata, znanstvenih članaka i knjiga. Nadam se da je ovo početak rasta ove ustanove, njezinog novog kontinuiteta. Misao s kojom bih želio završiti svoje obraćanje je ona Isaaca Newtona koji je parafrazirao filozofa iz 12. stoljeća Bernarda od Chartresa, a to je da mi nismo veliki, već smo patuljci koji su stajali na leđima divova. Bolje smo vidjeli jer su nas oni nosili na svojim ramenima – poručio je Ivan Viđen.

Biskup dubrovački, monsinjor Mate Uzinić pak je podsjetio da je u Biskupskoj palači još od 1930-ih godina djelovala Pinakoteka, osnovana na poticaj biskupa Josipa Carevića. Namjera mu je bila prikupiti, evidentirati i očuvati brojna umjetnička djela koja su na različitim mjestima zbog neprepoznatosti bila prepuštena zubu vremena. Ona je bila postavljena upravo ovom katu Palače te je bila otvorena za javnost. Nakon razornog potresa 1979. privremeno je preseljena u prizemlje, a zatvorena je 1991. pred Domovinski rat.

– Otvaranje novog postava naše je nastojanje da se u tom segmentu ponovno uspostavi kontinuitet kojemu je ovaj Grad tako predan. Od samih početaka istražnih radova i promišljanja prezentacije Palače 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća zamisao nje kao prostora za izlaganje sakralne baštine Dubrovačke biskupije bila je trajno prisutna među uključenim stručnjacima. Još u fazi pripreme za

sanaciju Zavod za obnovu Dubrovnika 1992. dogovorio je izradu izbora umjetnina s teritorija Biskupije. Njega je napravio akademik Vladimir Marković, akademik Igor Visković, pokojni dr. Anđelko Badurina, prof. Karmen Gagro, prof. Jelena Ivoš i pokojni arheolog Ivica Žile. Značajni napori za uspostavu novog postava napravljeni su 2009. i 2010. na inicijativu ravnateljice ZOD-a Ivanke Jemo koja je tada s Restauratorskim odjelom pokrenula reviziju postojećih idejnih rješenja. Ništa od toga ne bi bilo moguće bez Ministarstva kulture RH. U tom kontekstu moramo spomenuti konzervatoricu i povjesničarku umjetnosti Boženu Popić-Kurtelu koja je gotovo 30 godina pratila radove i bila podrška – napomenuo je Uzinić.

Uz navedene te one neimenovane arhitekta, arheologe, povjesničare, konzervatore i restauratore, mons. Uzinić prisjetio se i onih koji su konkretno ovdje bili prije njega, poput Tome Jederlinića najzaslužnijeg za kupnju Palače, potom već ranije spomenutog mučenika Josipa Carevića, Severina Perneka – posljednjeg dubrovačkog biskupa koji je u njoj stanovao te konačno Želimira Puljića jedinog koji zlosretnim spletom prirodnih i društvenih nedaća nije u ovoj baroknoj građevini živio i radio.

Pet tematskih cjelina

Izložbeni postav obuhvaća pet tematski zaokruženih cjelina tzv. narativnih ambijenta. Jedna od njih, ujedno i jedan od glavnih atrakcija postava, jest salon na drugome katu Palače s raskošnim rezbarenim, pozlaćenim manirističkim stropom – tabulatom, posebnim na čitavoj našoj obali. Od manje poznatih pripovijesti unutar

Biskup dubrovački, monsinjor Mate Uzinić pak je podsjetio da je u Biskupskoj palači još od 1930-ih godina djelovala Pinakoteka

postava svakako je ona o kanoniku i vlastelinu Bernardu Đorđiću (1621.–1687.) zaslužnome za možda najvrjednija izložena umjetnička djela iz biskupske zbirke. Osim što je posljednjih dvadeset godina života proveo opsesivno sakupljajući dokumente iz povijesti nadbiskupije čija su romanička katedrala i arhiv sasvim uništeni u potresu 1667. godine, Đorđić je kao tipičan dubrovački vlastelin bio istodobno i uspješan poslovni čovjek. Oporukom iz 1687. katedrali je ostavio iznos od 32 000 dukata, ali je zbog duga koji je prema Đorđiću imao mletački kolekcionar Alvise Raspì katedrali pripalo i 16 izvrsnih slika talijanskih renesansnih majstora. Slike iz Đorđićeve kolekcije danas predstavljaju remek-djela koja se mogu razgledati unutar novoga stalnog postava zbirke Biskupske palače.

Unutar Palače su predstavljani i neki od temelja na kojima počiva identitet Grada, a koji zasad nisu dovoljno zastupljeni niti u jednome dubrovačkom

muzejskom postavu. Jedna je od njih i pripovijest o sv. Vlahu, zaštitniku i simbolu Grada. Naime, njemu su posvećene dvije prostorije u kojima se uz Parčev kip iz crkve na Gorici, onaj Ivana Meštrovića kao i istaknutoga renesansnog kipara Petra Martinova može pogledati i projekcija dokumentarnoga filma Grad na srcu sveca snimljenoga 1972. godine, na 1000. obljetnicu Feste Svetoga Vlahu. Posebnost ovoga filma je u tome što je riječ o jedinoj cjelovitoj snimci Feste iz razdoblja socijalizma čija je originalna filmska vrpca slučajno pronađena prije nekoliko godina u obiteljskome arhivu festanjula Zvonimira Kisića (1924.–1995.) zaslužnoga za nastanak toga filma.

Namjera je da se u sljedećim fazama razvoja uređenja Palače u stalni postav uključi i njezin suterenski dio kao lapidarij za prezentaciju bogatih arheoloških slojeva pronađenih u podzemlju katedrale i Bunićeve poljane. Time bi se zaključila slojevita prezentacija jednoga od najznačajnijih dubrovačkih lokaliteta, pri čemu bi novootvorena Biskupska palača sa stalnim postavom na određeni način postala sabirna točka šire baštinske topografije Dubrovačke biskupije.

Nadam se da je ovo početak rasta ove ustanove, njezinog novog kontinuiteta – Viđen

